



۲۰۲۰/۰۳/۰۴



غوټ جانباز

اسرار دیپلوماسی

تاریخ روابط دو جانبه افغانستان و ایالات متحده امریکا

(۱۹۱۹-۱۹۵۵)



قسمت بیست و سوم

نویسندگان: - گ. یژوف - پ. کرپینکو

مترجم: غوث جانباز ترجمه و تخلص: غوث جانباز

۲۳

- ❖ ۱- اصلاحات شاه برای عصری سازی کشور مصارف عظیم می خواهد.
- ❖ ۲- با آغاز اصلاحات، مخالفت شدید و مقاومت حلقات محافظه کار، روحانیون و سائر اقشار را در جامعه افغانی بر می انگیزد. مخالفت ها حتی در داخل خانواده شاهی نیز به نظر می خورند. انتقاد های زیادی در رابطه به تحولات ذیل آغاز می شود:
 - به ظاهر شدن زنان بدون چادری در اجتماع ،
 - تأسیس مکاتب مختلط دختران و پسران،
 - الزامی ساختن پوشیدن لباس اروپایی در شهر کابل نیز مواردی اند که باعث مخالفت شده است.
 - برنامه آموزشی برای کوچی ها نیز مورد انتقاد قرار گرفت. مطابق این برنامه معلمان مکلف ساخته میشوند تا همراه با کوچی ها تغییر مکان بدهند ...

❖ ۳- اداره شاه امان الله توجه اندکی را برای تأمین نیازهای مادی منسوبین اردو مبذول میدارد. این معضل به نوبه خود تعهد و وفاداری نظامیان را به شخص وی زیر سؤال میبرد. برخی اسنادی که از طرف وزارت امور خارجه برتانیه کبیر افشاء ساخته شد تصور دلچسپی را از اوضاع افغانستان در اخیر سال های ۲۰ سده بیستم به دست میدهد. بطور مثال در گزارش جگرن "دوود" ، آتشه نظامی برتانیه در کابل که عنوانی سفیر آن کشور "هیملری" (در کابل) به تاریخ ۲۲ اکتوبر ۱۹۲۸ ترتیب یافته تحلیل مفصل از اوضاع دولتی و جامعه افغانستان بعمل آمده است. سفیر "هیملری" پس از مطالعه گزارش و درک اهمیت آن، گزارش را به وزارت امور خارجه، به لندن ارسال داشته بود. "گزارش دوود" از چهار بخش تشکیل یافته و هر یک آن ارزیابی دقیقی را از عرصه های مختلف جامعه افغانستان به دست می دهد. محتویات " گزارش دوود":

اوضاع عمومی :

- ۱- پس از برگشت شاه امان الله به تاریخ اول جولای (۱۹۲۸) از مسافرت، اقتصاد کشور نهایت دگرگون گردیده بود. اقدامات شاه (هدف اصلاحات است) بیشتر به نفع دشمنان او هستند. چنین یک اوضاع حالتی را به وجود خواهد آورد که تمام برتری ها به دست سران قیام کنندگان خواهد بود، اگر قیام ها و شورش ها شروع شوند.
- ۲- اردو ناراضی است، ملاها روحیه آشکار خصمانه دارند. مردم در هراس به سر می برند، در صورت بروز اغتشاش در خزانه دولت پول برای تمویل عملیات سرکوبگرانه وجود ندارد. طبقه حاکم در حالت تردد به سر می برد. احصائیه ها و معلومات دست داشته نشان می دهند که سرکوبی اغتشاشات چندی قبل در خوست (۵) میلیون پوند مصرف برداشته بود.
- ۳- همین اکنون اوضاع در خوست و کندهار متشنج تر از هر جای دیگر است. در صورت شروع قیام ها، آنها به نقاط دیگر افغانستان هم گسترش خواهند یافت.
- ۴- احتمالاً قتل شخص شاه را باید بیشتر هراس داشت تا وقوع قیام ها را؛ به دلیل آنکه دشمنان او می توانند بپندارند که اینکار ساده ترست و این مشکل (از میان برداشتن شاه) به سهولت رفع می شود. قتل شاه و شروع شورش ها را باید هر لحظه انتظار داشت.
- ۵- دولت شوراها در تشدید اغتشاشات و ناآرامی ها در افغانستان کدام نقشی ندارد.

اردو

:

شاه امان الله هیچگاه توجه لازم را به نیازهای اردو معطوف نداشته است. او هیچگاه اقدامی را برای تقویة وفاداری به شخص خود در میان نظامیان انجام نداد، این موضوع قابل اهمیت و در خور مکث است. هر سرباز ماهانه (۱۴) روپیه از خزانه دولت دریافت میدارد. این مبلغ نهایت تمسخر آمیز است. در گذشته ها عساکر اجازه داشتن برای افزایش عواید خویش، موازی با خدمت زیر بیرق به کارهای دیگر مانند بوت دوزی، سنگ کشی، مزدورکاری، خدمه شخصی و غیره پدیدارند. در اداره شاه امان الله کارهای موازی برای سربازان ممنوع قرار داده شده است. کاغوش های فرسوده عساکر از قشله ها برداشته شده ولی در عوض آن چیزی آباد نمی شود. سربازان اکثراً مجبور می باشند در خیمه ها به سر ببرند. وضعیت مذکور مخصوصاً در شب های سرد و هولناک زمستان کابل جانگداز می باشد. خریداری چوب برای تسخین به دلیل قیمتی بودن عملاً ناممکن است. رویه و طرز معاشرت افسران با سربازان نهایت تحقیر آمیز و حتی بی رحمانه است. در چنین اوضاع و احوالی احتمال زیاد می رود که منسوبین اردو از اغتشاشیون حمایت کنند.

مالیات :

کمیبود پول و تداوم عدم دسترسی به طرق رفع این معضله جدی علایم بی اعتمادی را نه تنها میان تجار به میان آورده بلکه مأمورین دولتی نیز از آن رنج می بردند. بلندی سطح زندگی مأمورین دولتی با معاشات پائین شان قابل مقایسه نیست:

مأمورین در ویلاها به سر می برند، موتر دارند و لباس هایی قیمتی به تن می کنند . شاه امان الله مبارزه را با رشوه ستانی به راه انداخته است تا بدین ترتیب منابع تجمل گرایی مأمورین را از بین ببرد. تطبیق اصلاحات شاه مصرف بردار هست، موجودیت نمایندگی های دیپلوماتیک افغانستان در کشورهای دیگر یکی از نمونه های مصارف عظیم خزانه دولتی به شمار میرود. حجم گلی پرداخت معاشات خارجی های که در کشور کار می کنند نیز سالانه به ۷۵ هزار پوند میرسد که مبلغ قابل ملاحظه می باشد. مالیات از بابت مصارف نیز رو به افزایش است و مردم آنرا اضافی می دانند.

ادامه دارد...

تذکر: هرگاه خوانندگان محترم متمایل باشند که نبشته ها و مطالب دیگری از این نویسنده را مطالعه کنند، می توانند با اجرای "کلیک" بر عکس نویسنده در صفحه مقالات، به فهرست "آرشیف" شان رهنمائی شوند!

اسرار دیپلوماسی روابط دو جانبه افغانستان و امریکا(قسمت بیست سوم)
Janbaz_Ghaus_asraar_diplomatie_۲۳.pdf